

це у суспільстві, своє покликання та призначення. Але ще раз хотілося б зазначити, що за Сковородою, пошук себе, це не тільки робота розуму, не тільки раціональний підхід, а й духовна складова людини. І у цьому можна побачити глибший зміст. Адже реалізувати себе у цьому світі, це теж задум Господній.

Особисто я вважаю, що проблема з самопізнанням актуальна і зараз. І скоріше за все, буде актуальною ще довгий час. Бо як уже було сказано раніше – самопізнання це пошук себе у цьому світі, а це дуже важливо, як для особистісного, так і для суспільного буття людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цитати Г.С. Сковороди [Електронний ресурс] / Життя і творчість Григорія Савича Сковороди. – Режим доступу: <http://scovoroda.info/aphorism.php>
2. Григорій Сковорода. Наркис. Розмова про те: Пізнай себе [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://varsavva.narod.ru/narkis_ukr.html
3. Андруцька Я. Принцип самопізнання людини як шлях досягнення істинного щастя у філософії Г. С. Сковороди [Електронний ресурс] / Я. В. Андруцька. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/6_NITSHB_2011/Psihologia/7_80637.doc.htm
4. Сократ [Электронный источник] / Викицитатник. – Режим доступа: <http://ru.wikiquote.org/wiki>

О.Л. Комарова,

*викладач Міжнародного
гуманітарного університету,
м. Одеса, Україна*

О.В. Березінська,

*старший викладач Міжнародного
гуманітарного університету,
м. Одеса, Україна*

АНАЛІЗ ЯК ФУНКЦІЯ МОНІТОРИНГУ

Реформування системи освіти Україні, що відбуваються протягом останніх років під впливом соціально-політичних, економічних та геополітичних процесів, значною мірою відбилося на системі як вищої навчальної системи, у томі числі й на системі управління освітою та її якості. До першочергових завдань, які має вирішувати держава у сфері вищої освіти, увійшли ті, що проголошують необхідність запровадження нових управлінських механізмів розвитку освіти та моніторингу якості освіти, заснованого на науковому підході до аналізу проблем та оперуванні достовірною статистичною інформацією.

Поняття «моніторингу» неоднозначно сприймається освітянами. В Українському педагогічному словнику тлумачення терміну «моніторинг» є поки ще відсутнім [2]. Теоретично-практичні засади моніторингу якості освіти достатньо викладені у працях І. Є Булах, Г. В. Єльнікової, В. А. Кальнея, О. І. Локшиної, Т. О. Лукіної, С. М. Шведова, С. Є. Шишова, у Віснику «Тестування і моніторинг в освіті». На основі вивчення й аналізу наукової літератури ми дійшли висновку, що моніторинг – сфера наукової компетенції інформації, яка вивчає структуру та загальні особливості виховної діяльності, а також питання, пов'язані зі збиранням, зберіганням, пошуком, аналізом відповідних даних щодо різних сфер виховання; квалітології – триєдиної науки, що охоплює теорію якості, теорію оцінювання і теорію управління якістю. Під моніторингом розуміємо вид систематичної педагогічної діяльності, спрямований на набуття нових знань, інформації та ін., на виявлення визначених проблем за допомогою засобів і методів, накопичених і розроблених наукою, який максимально реалізує в собі закони виховання та розвитку особистості і забезпечує можливість прийняття конкретних управлінських рішень.

Аналіз наукових педагогічних джерел, в яких розглядаються поняття «моніторинг» та «аналіз», дозволяє нам зробити висновок, що вони обидва забезпечують об'єктивну основу для прогнозування якісних змін і прийняття управлінських рішень розвитку освіти [1]. Проте, якщо моніторинг

як явище, процес, система, технологія створює інформаційну базу для розвитку освітньої політики, аналізування та вироблення на цій базі висновків та прийняття відповідних рішень забезпечують якісні зміни суб'єктів і об'єктів моніторингу.

Аналіз (від грецьк. *analysis* – розклад, розчленування) – процедура мисленнєвого та реального розчленування предмета (явища або процесу), властивості предмета (предметів) або зв'язків між предметами та частинами (ознаки, властивості, відношення). Ми розглянемо тільки загально визначені означення поняття «аналіз».

Аналіз багатомірний, статистичний – розділ математичної статистики, присвячений математичним методам, які спрямовані на виявлення характеру й структури взаємозв'язків між компонентами досліджуваної багатомірної ознаки і для одержання наукових та практичних методів.

Аналіз вторинний – аналіз результатів раніше проведених досліджень, що має мету, відмінну від тієї, котра ставилась в цих дослідженнях.

Аналіз дискримінантний – галузь статистичного багатовимірного аналізу. Методи й результати дискримінантного аналізу спрямовані на розв'язання наступного завдання.

Аналіз дисперсійний – метод математичної статистики, призначений для виявлення впливу окремих незалежних одна від одної ознак, яких традиційно називають факторами, на деяку ознаку, що спостерігається.

Аналіз документів – метод збирання інформації.

Аналіз коваріаційний – сутність методів математичної статистики, що належить до аналізу моделей залежності середнього значення деякої випадкової величини Y від набору не кількісних факторів F та одночасно від набору кількісних факторів X .

Аналіз латентно-структурний – метод імовірно-статистичного моделювання. Завдання методу полягає у тому, щоб вивчивши поведінку індивідів, вивести приховану характеристику й класифікувати їх за подібність (рівність) її значення.

Аналіз педагогічний – функція управління школою, спрямована на вивчення стану, тенденції розвитку, об'єктивну оцінку результатів педагогічного процесу та вироблення на цій основі рекомендацій щодо впорядкування системи або переведення її на більш якісний стан.

Аналіз регресійний – статистичний метод дослідження залежності (регресії) між залежною ознакою Y і незалежною (регресорами, предикторами) X_1, \dots, X_r .

Аналіз регресійний якісний – група методів багатовимірного аналізу даних, що сприяють оцінити вплив декількох якісних (класифікаційних чи номінальних) незалежних ознак X (предикторів) на залежну ознаку Y .

Аналіз структурний – метод, що допомагає з'ясувати значення окремого соціального явища для функціонування і розвитку певним чином структурованого соціального цілого.

Аналіз типологічний – метод вивчення складних соціальних об'єктів, що полягає у виділенні соціально звучачих, якісно відмінних одна від одної, внутрішньо однорідних груп об'єктів, які характеризуються сукупністю ознак довільної природи.

Аналіз факторний – група методів багатовимірного аналізу даних, що дають змогу подати в компактній формі узагальнену інформацію про структуру зв'язків між ознаками досліджуваного соціального явища, які безпосередньо не спостерігаються.

Аналіз факторний якісних даних – група методів багатовимірного аналізу даних, що ґрунтуються на припущеннях традиційного факторного аналізу і які застосовуються до якісних (категоризованих) даних.

Аналітичне дослідження (найскладніший і поглиблений вид аналізу) – не тільки описує структуру об'єкту дослідження, але й встановлює причини, які лежать в основі соціального явища.

Висловлення вище дають підставу, на нашу думку, для висновку, що поняття «моніторинг» більш об'ємне, ніж поняття «аналіз», оскільки моніторинг органічно пов'язаний із усіма функціями освітньої та управлінської діяльності. Він не тільки створює інформаційно – наукову базу для якісного оцінювання, але й забезпечує поточне регулювання, прогнозування розвитку системи якісної освіти, прийняття управлінських рішень [3]. За результатами моніторингу якості освіти органи управління отримують інформацію про стан освітньої системи та її окремих складників, виявляють проблеми, що виникли в процесі досягнення освітніх цілей, з'ясовують тенденції розвитку освіти для розроблення відповідної освітньої політики.

Отже, моніторинг якості освіти є дієвим засобом менеджменту освіти, управління її якістю, а аналіз – методом наукового дослідження всіх складових моніторингу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авизов Э. Г., Шукин А. Н. Словарь методических терминов / Э. Г. Авизов, А. Н. Шукин. – СПб: Златоуст, 1999. – 264 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 160 с.
3. Майоров А. Н. Мониторинг в образовании / А. Н. Майоров. – СПб : Образование – Культура, 1998. – 344 с.

М.Д. Корноухов,

*доктор педагогических наук, профессор,
Новгородский государственный
университет им. Ярослава Мудрого,
г. Великий Новгород, Российская Федерация*

МУЗЫКАЛЬНОЕ РЕДАКТИРОВАНИЕ КАК ВАЖНЕЙШАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ МЕТОДОЛОГИЧЕСКОГО УРОВНЯ ИЗУЧЕНИЯ НОТНОГО ТЕКСТА УЧАЩИМИ- СЯ В ПРОЦЕССЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ МУЗЫКАЛЬНЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ

«Нотная запись, являясь весьма точным ориентиром для исполнителя, в то же время чрезвычайно ограничена в своих показателях. Она столь же далека от реального звучания как топографическая карта от пейзажа. Запись музыки и звучание, создаваемое на ее основе – это как бы две не соприкасаемые плоскости, связь между которыми образуется в воображении художника в процессе интерпретации произведения. И естественно, что в каждом случае интерпретация единственна и неповторима, как результат индивидуальной воли исполнителя» [2, с. 4] – писал Ф. Бузони о сложности исполнительского перевода текстовой информации музыкального произведения в акустическое звучание. Помимо проблемы взаимодействия двух знаковых систем – фонической и графической, громадное значение в этом процессе приобретает вопрос отношений исполнителя с автором – один из ключевых моментов любой интерпретации.

Когда Л. Баренбойм говорит об историческом «сужении прав» исполнителей от старинной музыки к современной, отмечая, что «точные записи многими композиторами исполнительских пожеланий в нотном тексте и вызвали к жизни новый «жанр» – «разъясняющие» редакции произведений» [1, с. 275] – он прав лишь отчасти. Действительно, начиная с Бетховена, композиторы (в разной степени) тщательно обозначали многие стороны исполнения своих произведений. В двадцатом веке абсолютизация «авторских прав» композитора достигла максимального уровня, когда Стравинский приветствовал появление грамзаписи как реальную возможность нивелировать функции исполнителя до совершенно служебных и технических. Но даже он допускал: «Некоторые детали всегда должны предоставляться исполнителю, благослови его бог» [5, с. 249]. Все же главные причины появления и столь широкого распространения редакций, нам представляется, совсем не в этом. Одна из причин – это дальнейшее **отделение исполнительства как самостоятельного творчества музыкального искусства**, которое в XIX веке становится самодостаточным, в чем-то порывая в своей практической деятельности с другими отраслями музыкального искусства. «Исполнительство все больше выделяется в самостоятельную область музыкальной деятельности, соответственно в нем углубляется интерпретаторская направленность: перед исполнителем встает задача раскрытия перед слушателями не своей собственной, но чужой творческой воли. Это существенно изменяет и психологическую и эстетическую ориентацию исполнителя» [3, с. 32] – справедливо замечает Л. С. Гинзбург.

Первая половина XIX века – (момент появления первых «разъясняющих» редакций) – это расцвет творчества исполнителей-виртуозов. Господствовавшее тогда пренебрежительное отношение к авторскому тексту, когда нередко произвольно изменялись основные его элементы, вызвало появление редакций призванных, возможно, хоть в какой-то степени, упорядочить отношения исполнителей с авторами, предлагая определенные «правила игры».

Вторая причина появления редакций, безусловно, педагогическая. Профессия педагога-музыканта также становится (хотя и в меньшей степени, чем исполнителя) все более узко понимаемой специализа-